

چکیده

فرایند انگیزشی و هیجانی می تواند به عنوان عوامل روانشناختی در فرسودگی تحصیلی دانشجویان نقش داشته باشند. هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین جهت گیری اهداف و راهبردهای تنظیم هیجان با فرسودگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت بود. روش پژوهش نیز توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ به تعداد ۱۲۰۰۰ نفر بود. از این بین تعداد ۳۷۰ نفر نمونه بر اساس جدول مورگان و با روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه‌های فرسودگی تحصیلی سالملا-آرو و ناآتانن (۲۰۰۹)، جهت‌گیری هدف الیوت و مک‌گریگور (۲۰۰۱) و راهبردهای تنظیم هیجان گروس و جان (۲۰۰۳) را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد بین نمره کل جهت‌گیری اهداف و مولفه‌های جهت‌گیری تبحری-رویکردی، عملکردی-رویکردی و تبحری-رویکردی؛ نمره کل راهبردهای تنظیم هیجان و مولفه‌های ارزیابی مجدد و بازدارنده بیانگر با نمره فرسودگی تحصیلی رابطه منفی؛ و بین مولفه جهت‌گیری عملکردی-اجتناب با نمره فرسودگی دانشجویان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($P < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که متغیرهای جهت‌گیری عملکردی-اجتناب به صورت مثبت و جهت‌گیری تبحری-اجتناب، ارزیابی مجدد، بازدارنده بیانگر، و جهت‌گیری عملکردی-رویکردی به صورت منفی و در مجموع ۳۳ درصد از تغییرات فرسودگی تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی می‌کنند ($P < 0/01$). بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که جهت‌گیری اهداف و راهبردهای تنظیم هیجان با فرسودگی تحصیلی دانشجویان رابطه داشته و قادر به پیش‌بینی معنی‌دار آن هستند.

کلیدواژه‌ها: فرسودگی تحصیلی، جهت‌گیری اهداف، تنظیم هیجان